

Librarian of Congress Washington, D. C.

AMERICAN IN SPIRIT IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND 8, O., WEDNESDAY MORNING, DECEMBER 14, 1949

LETO LI.—VOL. LI.

VESTI IZ SLOVENIJE

ODPAD — podjetje za promet z odpadki je pozvalo vse menze, gostinstva, razne ustanove in "množične" organizacije za predložitev poročila o količini kosti, ki so jih zbrali in oddali od 1. januarja do 31. julija ali zastopnikom omenjenega podjetja ali pa naravnost tovarni za izdelovanje kleja v Ljubljani, Franja Demšar v Zalem Logu, Marija Naglost v Ljubljani, Avgust del Bello v Domžalah, Marija Poteko v Celju, Ivan Korosec v Laškem, Alojzij Sadar v Ljubljani, Jelica Kidrič v Ljubljani, Marija Finec v Ljubljani, Dr. Ernest Dereani v Ljubljani, Ivana Gregorič, roj. Kalan v Ljubljani, Josip Bezan, v Ljubljani, Ton Flego v Rajhenburgu, Gregor Kozelj v Mokronogu, Franc Kervina v Ljubljani, Marija Oset v Mariboru.

UMRLI SO: Uršula Roblek v Ljubljani, Jakob Strajnar v Zagorju, Franja Demšar v Zalem Logu, Marija Naglost v Ljubljani, Avgust del Bello v Domžalah, Marija Poteko v Celju, Ivan Korosec v Laškem, Alojzij Sadar v Ljubljani, Jelica Kidrič v Ljubljani, Marija Finec v Ljubljani, Dr. Ernest Dereani v Ljubljani, Ivana Gregorič, roj. Kalan v Ljubljani, Josip Bezan, v Ljubljani, Ton Flego v Rajhenburgu, Gregor Kozelj v Mokronogu, Franc Kervina v Ljubljani, Marija Oset v Mariboru.

UMRLI JE na svojem domu v Sv. Marjeti niže Ptuja častiti gospod Janez Gašparič, stolni kapelnik v Mariboru in pevovodja enega največjih pevskih zborov v Mariboru.

SABOTAŽA NA DNEVNEM REDU. — V Sloveniji in tudi po ostalih republikah v Jugoslaviji je iz dneva v dan vedno več sabotaž.

Tako je "Partizanka," o kateri smo že poročali, zgorela na Reki v doku. Oznovci so zaradi tega zaprli vso posadko s kapitanom vred. Uničenje "Partizanke" smatrajo titovci sami za silno resen gospodarsko-financiarni udarec proti režimu.

Zadnja železniška nesreča pri Sv. Petru pri Pazinu je povzročila silno razburjenje v Zagrebu in Belgradu odkoder so bili

otroci, ki so se vozili z omenjenim vlakom na morje Trdijo, da je bilo pri nesreči mnogo več otrok pobitih, kakor so pa uradni objavili. Starši zdaj nočejo več pošiljati svojih otrok na morje.

Na Hrvaškem je pred časom zgorela sladkorna tovarna. Sabotaže so bile tudi v kemični tovarni v Hrašniku in v tekstilnem obratu v Tacnu.

Železničarji vedo povedati o številnih sabotažah na železnici. Tako je zadnje dni avgusta iztiril na progi Zagreb-Split vlak, s katerim so se vozili delavci na morje. Nesreča je zahtevala veliko človeških žrtev.

Vse te sabotaže prizadevajo titovcem veliko skrbi, ker isti nimajo več kontrole nad ljudmi in ne vedo več, na katerega delavca se še lahko zanesejo in na katerega ne.

Titov komunistični tisk vse te sabotaže pripisuje kominformacem in pravi, da so to "tista učinkovita sredstva," ki jih je v eni zadnjih protestnih napovedala Moskva.

Prosimo rešite nas v Ameriko

Pod tem naslovom javljamo našim rojakom imena in podatke o tistih slovenskih družinah in posameznikih, ki v Evropi izven domovine čakajo in prosijo za vstop v USA. Prošnje so poslali na Ligo Katoliških Slovencev Amerikancev, 10316 Barrett Ave. Cleveland, Ohio. Na ta naslov naj tudi piše vsak, ki bi se za koga izmed navedenih zanimal. Lepo prosimo vse naše usmiljene ljudi naj ne gredo mimo te rubrike z mrzlim srcem. Vsak, ki bo ta imena bral, naj napravi trden sklep da bo pomagal vsaj enemu.

Stojan Pavlin, roj. 1924 v Ljubljani, študent.

Marjan Pavlovič, roj. 1927 v Ljubljani, študent.

Jože Pečar, roj. 1914 v Sp. Jablanje, rudar, delavec v kamnolomu.

Alojzij Pekolj, roj. 1902 Gorenje Predoslje, aktivni oficir, kmetijski delavec.

Mihael Perko, roj. 1914 v Breg pri Križah, čevljar, z ženo, in sinovoma 14 in 4 leta.

Marija Peršič, roj. 1897 v Kranjski gori, gospodinja, s sinom.

Marjan Peršič, roj. 1923 v Kranjski gori in njegovo ženo.

Ivan Peršin, roj. 1906 v Kranju, kamnosek in zidar.

"Glavna moč tiranstva ne tiči v njegovih bataljonih in rabljih, temveč v usodni neizogibnosti, katero mu pripisujejo zatirani, in v moreh grozi, katero ta domnevana neizogibnost vzbuja v središča hrabrih mož in paralizira njihovega duha; dočim je njegova usodna slabost, njegova Ahilova peta njegova nezmožnost, popolnoma nadzorovati in kontrolirati človeško misel. Tisti trenutek, ko ljudstvo spozna njegovo sleparsko igro in odkloni njegove laži, je vsako tiranstvo neizogibno obsojeno na smrt in vsi bajoneti in ječe ni v silice na svetu ga ne morejo rešiti pred pogubo." Milan Kos v romanu "Jutro brez sonca."

Prav, kakor dela ameriška vlada s Titom! Ve, da je komunist, ve, da ne bo nikoli kaj drugega in da ne bo nikoli storil kaj dobrega za Zed. države. Zakaj ga torej jemati v varstvo pred Moskvo?

Svet bi ne videl lepšega čirkusa, kot če bi pustili Stalina in Tita, da se sama pomenita. Saj je fakt, da je bil Tito najboljši učenec v komunistični šoli v Moskvi. Naj bi se torej učitelj in učenec sama pomenila med štirimi očmi.

Boj za Macedonijo se odkriva v procesu

Komunističen proces v Sofiji odkriva spore med balkanskimi komunisti radi Macedonije.

Sofija, Bolgarija. — V vohunskem procesu se odvija cela slika sporov med bolgarskimi in drugimi komunisti na Balkanu. Obtoženci pripovedujejo kako so Titovi ljudje od vsega začetka hoteli imeti vso oblast glede Macedonije in koliko sporov je bilo prav radi tega med komunisti samimi. Bolgarski komunisti kakor tudi vsi ostali Bolgari smatrajo, da je Macedonija del Bolgarskega narodnega ozemlja in se morejo vsa macedonska vprašanja reševati le kot bolgarska narodna vprašanja. Med srbskimi komunisti jih je tudi mnogo, ki hočejo, da je Macedonija samo pokrajinsko srbsko vprašanje. Pri tem se eni kakor drugi sklicujejo na zgodovino te pokrajine in jo razlagajo vsak po svoje. Med Macedonci samimi so mnenja deljena, vendar je večina ljudi za to, da je Macedonija posebna narodna delovna enota, Macedonci pa poseben narod, ki naj sam suvereno odloča o svoji usodi. S tem svojim stališčem so Macedonci bili vedno v konfliktu z bolgarskimi in jugoslovanskimi komunisti. Odkar so Titovci prevzeli oblast v Macedoniji, so pa postali med samimi macedonskimi prebivalstvom vendar doslej najpogostejši, ker so vpeljali macedonski uradni jezik, šole, univerze, znanstvene ustanove in dali drugo upravno avtonomijo. Macedonščina je sedaj v jugoslovanskem delu najbolj svobodna. Greča jo je popolnoma zavrnila, Bolgarija pa ji tudi ni dala primeroma enako velikih pravic. Proces odkriva, da je macedonsko vprašanje igralo tudi precej veliko vlogo v intrigi, ki je rušila Tita v Moskvi.

Spaak poziva na delo za združeno Evropo

V Lausanne v Švici je zborovala zveza za evropsko federacijo. Govoril je bivši belgijski predsednik vlade Paul Spaak. Pozival je evropske narode, da morajo vojevati boj za združeno Evropo na vseh področjih in poljih. Španski delegat je naglašal, da mora Združena Evropa vključiti vse dežele, tudi tiste, ki so doslej za železno zaveso, kajti nihče si ne more misliti Evrope brez teh dežel in narodov, ki so njen bistveni del in tvorijo z zapadno Evropo eno neločljivo enoto.

2 milijona za socialno pomoč najbednejšim

Washington. — John Thurston, federalni administrator za socialno varnost je izjavil, da revni sloji uporabijo dva milijona pomoči iz federalne in drugih javnih blagajen. Federalna blagajna daje polovico te socialne pomoči. Druga polovica se izplača iz državnih in lokalnih podpornih blagajen. Thurston je ugotovil, da ta izdatke kaže, da je potrebno splošno zavarovanje za slučaj bolezni, da je treba dati pomoč za vzgojo in izobrazbo vsem šolam in izvesti tudi druge točke Trumanovega Fair Deal programa.

Vernosti je najbolj treba sedanjemu svetu

Detroit. — Tajnik za morharico Francis P. Mathews, je v Detroitu govoril katoličanom, ki opravljajo pobožnosti prvega petka v čast Presv. Srca Jezusovega. Dejal je, naj katoličani samo mirno in zvesto izpolnjujejo nauke svoje vere v vsakdanjem življenju, pa bodo najboljši ljudje in vodilni državljani. Svet danes najbolj potrebuje vernosti, religioznosti. Samo v globoki vernosti je rešitev pred pretečim totalitarizmom in zasužnjeanjem.

Mavzolej za Dimitrova sredi Sofije

Sofija, Bolgarija. — Bolgarski komunisti so balzamirali truplo njihovega umrlega voditelja Dimitrova in ga izpostavili javnemu čiščenju. Bolgarsko časopisje pravi, da je balzamiranje izvršeno na isti način kot je bilo napravljeno pri Ljenuju. Ta način je državna tajna sovjetske zveze. Ohrani zemске ostanke navidezno sveže in v prvotnih naravnih barvah. V sredi Sofije na trgu 9. septembra je bil sezidan za Dimitrova velik mavzolej iz marmorja.

Pakistanski predsednik pride v Washington

Karachi, Pakistan. — Predsednik Truman je povabil v Washington pakistanskega predsednika vlade Liaquat Ali Khan-a. Predsednik je sprejel povabilo in pride v Washington razgovarjat o spornih vprašanjih njegove države z Indijo in o splošnem položaju na indijskem podkontinentu.

Indijska vlada je zopet predlagala naj plebiscit odloči o bodoči usodi pokrajinske države Kashmir, ki jo smatra Pakistan za svoje državno ozemlje. Arabški svet po celem azijskem kontinentu in v Egiptu se mnogo bavi s tem vprašanjem in je bil vznemirljen radi obiska indijskega predsednika Pandith Nehruja v USA.

USA protestira proti ravnanju bolgarske vlade

Washington. — State Department je vložil hud protest proti postopanju bolgarske vlade napram članom nasega poslanstva v Sofiji. Nota ugotavlja, da bolgarske oblasti ne dovoljujejo našim diplomatom svobodnega kretanja niti po mestu Sofiji, kaj šele po ostali Bolgariji, da jim omejujejo zveze s prebivalstvom in jih sedaj tudi čisto neutemeljeno dolže, da so sodelovali v raznih vohunskih službah in akcijah. Vsi ti očitki so popolnoma brez podlage in imajo samo namen, da bi še bolj otežili življenje našim diplomatom v Bolgariji.

300 ljudi zaprtih ker so zasedli zasebno zemljo

Rim, Italija. — Policija je objavila, da je v zvezi z raznimi upori po kmetijskih krajih bilo aretiranih kakih 300 ljudi. Komunisti še vedno hujskajo kmetško delavstvo naj nasilno zaseda zasebne kmetije, vendar ni nikjer več prišlo do spopadov med policijo in komunističnimi agitatorji na kmetih.

Razne najnovejše svetovne vesti

WASHINGTON. — Potniški avijon se je zrušil v reko Potomac. Vozil je 23 potnikov. Ubili so se štirje.

KARACHI, PAKISTAN. — Avijon, last Pakistan Airways se je zrušil kakih 35 milj od mesta Karachi. Ubilo se je 21 potnikov in 4 člani posadke.

WASHINGTON. — Iz State Departmenta je prišlo neuradno poročilo, da misli USA najodločneje nastopiti proti novim napadom bolgarskih komunističnih oblasti na našega ministra v Sofiji. V State Departmentu prevladuje mnenje, da USA ne more več mirno prenašati ponovno žaljenje naših diplomatskih uradnikov inje sedaj stvar nagnala bolgarska vlada tako daleč, da je resna nevarnost, da se bodo prekinili diplomatski odnosi med obema državama.

TEL AVIV, PALESTINA. — Vlada judovske države Izrael je po dvadnevni seji sklenila, da prenese vladne urade v Jeruzalem in s tem napravi to mesto, ki bi moralo po sklepih Zveze Narodov ostati pod mednarodno upravo, za glavno mesto nove judovske države. Judovska vlada se je s tem uprla Zvezi Narodov, kateri se mora zahvaliti za svoj obstoj. Judovska vlada pač smatra, da je svetovno judovstvo danes tako močno, da se more upirati ostalemu posebno krščanskemu svetu.

VATIKAN. — V posebni avdijenci je Sv. Oče sprejel posebnega odposlanca predsednika Trumana, Mr. Miron Taylor-ja.

CIO napada generala Dwight Eisenhowerja

Delavski voditelji mislijo, da general misli kandidirati za predsednika kot republikanski kandidat.

Washington. — Politični odbor CIO je v svojem poročilu napadel generala Eisenhowerja radi njegovih zadnjih nastopov proti socialni politiki federalne vlade. Odbor pravi, da je značilno, da proti socialnim odredbam vlade nastopajo zlasti taki ljudje, ki jim je v njihovih politikih federalna vlada preskrbelo popolno življenjsko existenco in jih zavarovala za vse slučaje, pa naj bo za bolezen, starost ali druge slučaje pridobitne onemoglosti.

USA protestira proti ravnanju bolgarske vlade

Washington. — State Department je vložil hud protest proti postopanju bolgarske vlade napram članom nasega poslanstva v Sofiji. Nota ugotavlja, da bolgarske oblasti ne dovoljujejo našim diplomatom svobodnega kretanja niti po mestu Sofiji, kaj šele po ostali Bolgariji, da jim omejujejo zveze s prebivalstvom in jih sedaj tudi čisto neutemeljeno dolže, da so sodelovali v raznih vohunskih službah in akcijah. Vsi ti očitki so popolnoma brez podlage in imajo samo namen, da bi še bolj otežili življenje našim diplomatom v Bolgariji.

2 milijona za socialno pomoč najbednejšim

Washington. — John Thurston, federalni administrator za socialno varnost je izjavil, da revni sloji uporabijo dva milijona pomoči iz federalne in drugih javnih blagajen. Federalna blagajna daje polovico te socialne pomoči. Druga polovica se izplača iz državnih in lokalnih podpornih blagajen. Thurston je ugotovil, da ta izdatke kaže, da je potrebno splošno zavarovanje za slučaj bolezni, da je treba dati pomoč za vzgojo in izobrazbo vsem šolam in izvesti tudi druge točke Trumanovega Fair Deal programa.

Vernosti je najbolj treba sedanjemu svetu

Detroit. — Tajnik za morharico Francis P. Mathews, je v Detroitu govoril katoličanom, ki opravljajo pobožnosti prvega petka v čast Presv. Srca Jezusovega. Dejal je, naj katoličani samo mirno in zvesto izpolnjujejo nauke svoje vere v vsakdanjem življenju, pa bodo najboljši ljudje in vodilni državljani. Svet danes najbolj potrebuje vernosti, religioznosti. Samo v globoki vernosti je rešitev pred pretečim totalitarizmom in zasužnjeanjem.

Mavzolej za Dimitrova sredi Sofije

Sofija, Bolgarija. — Bolgarski komunisti so balzamirali truplo njihovega umrlega voditelja Dimitrova in ga izpostavili javnemu čiščenju. Bolgarsko časopisje pravi, da je balzamiranje izvršeno na isti način kot je bilo napravljeno pri Ljenuju. Ta način je državna tajna sovjetske zveze. Ohrani zemске ostanke navidezno sveže in v prvotnih naravnih barvah. V sredi Sofije na trgu 9. septembra je bil sezidan za Dimitrova velik mavzolej iz marmorja.

Dogma o Marijinem Vnebovzetju bo razglašena

Rim, Italija. — Iz Vatikana poročajo, da bo prihodnjem svetem letu razglašil sv. Oče kot dogmo versko resnico o Vnebovzetju Marije Device. Pripeli so že odgovori vseh škofov katoliške Cerkve o tem vprašanju, ki so ga razmotrivali katoliški znanstveniki dolga leta. Škofje so izjavili, da se jim zdi primerno, da se okolnost, da je bilo telo Device Marije vzeto v nebo razglasi kot dogma cele katoliške Cerkve. Doslej ta posamezna okolnost o Mariji ni bila odločena in zapovedana verska resnica, dasi so jo katoličani široko sveta verovali z vso spoštljivostjo.

USA protestira proti ravnanju bolgarske vlade

Washington. — State Department je vložil hud protest proti postopanju bolgarske vlade napram članom nasega poslanstva v Sofiji. Nota ugotavlja, da bolgarske oblasti ne dovoljujejo našim diplomatom svobodnega kretanja niti po mestu Sofiji, kaj šele po ostali Bolgariji, da jim omejujejo zveze s prebivalstvom in jih sedaj tudi čisto neutemeljeno dolže, da so sodelovali v raznih vohunskih službah in akcijah. Vsi ti očitki so popolnoma brez podlage in imajo samo namen, da bi še bolj otežili življenje našim diplomatom v Bolgariji.

300 ljudi zaprtih ker so zasedli zasebno zemljo

Rim, Italija. — Policija je objavila, da je v zvezi z raznimi upori po kmetijskih krajih bilo aretiranih kakih 300 ljudi. Komunisti še vedno hujskajo kmetško delavstvo naj nasilno zaseda zasebne kmetije, vendar ni nikjer več prišlo do spopadov med policijo in komunističnimi agitatorji na kmetih.

Razne najnovejše svetovne vesti

WASHINGTON. — Potniški avijon se je zrušil v reko Potomac. Vozil je 23 potnikov. Ubili so se štirje.

KARACHI, PAKISTAN. — Avijon, last Pakistan Airways se je zrušil kakih 35 milj od mesta Karachi. Ubilo se je 21 potnikov in 4 člani posadke.

WASHINGTON. — Iz State Departmenta je prišlo neuradno poročilo, da misli USA najodločneje nastopiti proti novim napadom bolgarskih komunističnih oblasti na našega ministra v Sofiji. V State Departmentu prevladuje mnenje, da USA ne more več mirno prenašati ponovno žaljenje naših diplomatskih uradnikov inje sedaj stvar nagnala bolgarska vlada tako daleč, da je resna nevarnost, da se bodo prekinili diplomatski odnosi med obema državama.

TEL AVIV, PALESTINA. — Vlada judovske države Izrael je po dvadnevni seji sklenila, da prenese vladne urade v Jeruzalem in s tem napravi to mesto, ki bi moralo po sklepih Zveze Narodov ostati pod mednarodno upravo, za glavno mesto nove judovske države. Judovska vlada se je s tem uprla Zvezi Narodov, kateri se mora zahvaliti za svoj obstoj. Judovska vlada pač smatra, da je svetovno judovstvo danes tako močno, da se more upirati ostalemu posebno krščanskemu svetu.

VATIKAN. — V posebni avdijenci je Sv. Oče sprejel posebnega odposlanca predsednika Trumana, Mr. Miron Taylor-ja.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Iz bolnišnice. — Mrs. Frances Zupančič se je vrnila iz bolnišnice na svoj dom. Prijateljice jo morejo sedaj obiskati doma na 1118 E. 77. St.

Lep dar za Ligo. — Društvo Sv. Kristine št. 219 KSKJ v Euclid, O., je darovalo za Ligo Katoliških Slovencev Amerikancev \$27, za prireditev ženskega odseka Lige \$5, Mr. Matt Intihar je pa dodal še \$5, skupno \$37. Iskrena hvala vsem darovalcem.

Na letno sejo. — Članice društva sv. Ane št. 4 SDZ naj se udeležijo glavne letne seje v sredo (nocoj) ob pol osmih v navadnih prostorih. Po seji bo nekaj prigrizka in zabave. Članice naj se udeležijo polnoštevno. — Nocoj ob 7:30 bo tudi letna seja dr. sv. Cecilije št. 37 SDZ v navadnih prostorih. Članice naj se udeležijo v velikem številu. — Društvo sv. Cirila in Metoda št. 191 KSKJ ima pa glavno letno sejo jutri večer v SDD na Recher Ave. začetek ob 8. Naj se vsi udeležijo ter poravnajo svoj assement.

Za 18. obletnico. — V petek ob 6 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pok. Jennie Strazišar v spomin 18. obletnice njene smrti.

Dvor Baraga, reda Katoliških Borštnarjev št. 1317 bo imelo svojo redno mesečno sejo v petek 16. dec. ob 8. zvečer. Seja bo v navadnih prostorih šole sv. Vida. Vsi člani naj skušajo biti navzoči.

Knjige v Newburghu. — Newburghani lahko dobijo knjigo "Jutro brez sonca" pri Jakob Resniku na 3599 E. 81. St. Oglasite se pri njem, ali ga pokličite, pa vam jo bo prinesel.

Iz raznih naselbin

CHICAGO. — Po dolgi bolezni je 29. nov. v bolnišnici umrl Blaž Kaltinger, star 78 let. Podlegel je raku. Rojen je bil v Mostah pri Ljubljani, v Ameriki od 1900.

ARMA, Kans. — V bližnjem Edisonu je po daljši bolezni umrla Johana Burgar, rojena Majdič, stara 63 let, doma iz Loke blizu Krašnje, Gorenjsko, v Ameriki 45 let. V starem kraju zapuščala brata in sestro, tukaj pa več sorodnikov. Mož Nace je umrl pred štirimi leti.

Češki komunisti odpustili svojega glavnega urednika

Praga, Češka. — Komunistična vlada je odpustila znanegega urednika Rude Pravo, ki je glavni časopis češke komunistične stranke. Glavni urednik Viljem Novi je bil kratkoročno odpuščen. Sodiijo, da bo tudi obtožen in sojen, ker je njegov odpust v zvezi z novo čistko, ki jo izvajajo češki komunisti v svojih vrstah.

Vsi obtoženi Rusi so obsojeni v Sarajevu

Sarajevo, Jugoslavija. — Rusi, ki so bili toženi pred komunističnim jugoslovanskim sodiščem, so vsi obsojeni. Dobil so od treh do dvajset let. Vsi so se takoj tudi pritožili. Vsi obsojenci so toženi, da so vohunili v korist Sovjetske Zveze.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVIC, Editor) Cleveland 7, Ohio
 6117 St. Clair Ave. Henderson 982
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

DECEMBER

SUN	MON	TUE	WED	THU	FRI	SAT
					1	2
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

NAROČNIN!
 Za Zed. države \$3.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.
 Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 8 mesecev \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES
 United States \$3.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.
 Canada and all other countries outside United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second-class matter January 8th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

No. 244 Wed., Dec. 14, 1949

Naši kongresniki in senatorji potujejo

Iz Evrope prihajajo sedaj pred prazniki številne delegacije naših kongresnikov in senatorjev, ki so bili na daljših ali krajših potovanjih po Evropi in drugod, kjer imajo Združene Države sedaj svoje velike interese. Samo po sebi je razumljivo in pravilno, da se može, ki odobravajo naše zakone, dele kredite za zunanjo pomoč in odločajo o naši zunanji politiki, osebno prepričajo o razmerah po celem svetu, posebno pa tam, kjer Amerika investira svoje denarje in povsod tam, kjer so v igri veliki interesi splošnega mira.

Amerika izvaja svoj veliki Marshallov načrt v deželah zapadne Evrope. Amerika daje za oborožitev Grčije in Turčije in Koreje. Amerika ima svoje čete in svojo vojaško upravo v Nemčiji in na Japonskem, Amerika je bistveno zainteresirana v prednji Aziji, posebno v kočljivih vprašanih Palestine in njenih sosedov in po celem daljnem vzhodu se sedaj razvija položaj, ki bo še prizadejal našim državljanom ogromnih skrbi. Skoro ni mesta na zemeljski obliki kjer bi Amerika kot nosilka glavne moči in glavne odgovornosti za borbo demokracije s komunistično svetovno silo, ne bila prizadeta.

Prav je, da na vsa mesta, ki so kočljiva in važna sedaj ali je pričakovati, da bodo v bližnji bodočnosti, odhajajo prav senatorji in kongresniki. To so ljudje zaupanja ameriškega naroda, ki bodo vsekako mogli bolj točno in prav presojati vse okolnosti, ki jih je pri naših odločitvah treba upoštevati, če bodo položaj in razmere poznali iz osebnih opazovanj.

Prav je, da na vsa mesta, ki so kočljiva in važna sedaj ali je pričakovati, da bodo v bližnji bodočnosti, odhajajo prav senatorji in kongresniki. To so ljudje zaupanja ameriškega naroda, ki bodo vsekako mogli bolj točno in prav presojati vse okolnosti, ki jih je pri naših odločitvah treba upoštevati, če bodo položaj in razmere poznali iz osebnih opazovanj.

Res je tudi da več ljudi več vidi in je zato razumljivo, da je odšlo v razne kraje razmeroma veliko ljudi med letošnjim poletjem in kongresnimi počitnicami. Vendar se nam zdi, da so nekoliko pretirali in da niso vedno šli na razne misije ljudje, ki bi najbolje mogli izvršiti nalogo. Poedine misije so vzbudile bolj slabo kot dobro pozornost. Poedine izjave vračajočih kongresnikov in senatorjev kažejo, da so videli bore malo, razumeli še manj in bodo njihovi prispevki k zboljšanju ameriškega stališča, če sodimo po teh izjavah, zelo revni.

Senator McCarran je n. pr. takoj, ko je stopil zopet na ameriška tla, slovesno povedal, da je videl begunska taborišča in tamkajšnje razmere. Povzdignil se je do trditve, da so begunci v taboriščih dobro preskrbljeni in imajo hrano in vse druge življenske potrebščine v taki množini in kakovosti, da povprečni ameriški državljan tega nima. Ta gospod je s tem samo to povedal, da o razmerah v taboriščih za razseljene osebe nič ne ve. Če je v kakem taborišču sploh bil, potem je tam gledal morda kake razpredelnice, ki mu jih je predložil kak komandant ali uradnik, ni pa se potrudil, da bi enkrat pokusil hrano, ki jo ljudje dobe pri "kotlu" in ni se potrudil, da bi par dni opazoval življenje v taboriščih tako, da uradniki ne bi vedeli, da jih opazuje predsednik pravnega odseka ameriškega senata ali pa da bi si dal vsaj zaupno poročati o poedini, ki bi jih moral sam opaziti v taboriščih, če ima kaj daru opazovanja. Hrana v taboriščih Italije, posebno v taborišču Bagnoli pri Napoliju je po vseh drugih izjavah škandalozna. Trdno smo prepričani, da bi je 95% ljudi, ki prebivajo in živijo v Združenih Državah, sploh ne hotelo uživati. Hrana je nezadostna tudi za ljudi, ki nimajo rednega dela. Begunci to hrano dobivajo vse dni z izjemo kadar pride kaka kontrola ali obisk iz Amerike. To povedo ljudje, ki so bili prisiljeni leta in mesece živeti v teh taboriščih. Nekateri konkretno povedo, da dobe begunci v taborišču samo po nekaj tople vode zjutraj in zvečer, opoldne pa zmešane čorbe, ki je za večino ljudi neužitna, za druge, ki imajo najboljše želodce, pa komaj užitna.

Težke, silno težke so razmere glede hrane in tranzitnih taboriščih Nemčije. Kdor je samo za par dni tam, se prestrane, kdor pa se zatakne, da mora čakati na transport po več tednov, ob tisti hrani ne more živeti. Nikogar ne dolžimo in nikomur nič ne očitamo. Ali splošen utis tisočih ljudi, ki so morali živeti v taboriščih po Evropi je ta, da se tam neverjetno mnogo krade. Kradejo po tem vtisu upravni organi in vsak kdor je z njimi v dobrih zvezah. Gotovo

tega senator ne bi mogel opaziti v taborišču. Gotovo pa je tudi to, da ni v taboriščih videl dobre hrane ne dobro oblečenih ljudi ne lepih in urejenih stanovanj. Odkod je vzel to svojo izjavo in čemu naj mu služi, ko ga isti hip, ko je bila izgovorjena, na tisoče ljudi lahko zavrne?

Drugi kongresniki in senatorji so se vrnili večinoma s predlogi, da bo v bodoče mogoče izhajati z manjšimi zneski za evropsko pomoč, ker da se je Evropa že dobro opomogla. Verjamemo, da je zunanja slika zapadne Evrope že dokaj zadovoljiva. Ali to vsekakor ni to kar so kongresniki in senatorji šli v Evropo gledat v ameriškem javnem interesu. Vprašanje je koliko je zapadno-evropski položaj trden, da more ameriški človek v mirnejšem zaupanjem delati in se zanesti, da se komunizem tam ne bo več širil, da bo ameriška pomoč rušila komunističen imperij za železno zaveso in pomagala utrditi mir, pomagala izogniti se vojski, ki s Sovjetsko zvezo izgleda tako neizogibna. O tem smo doslej od senatorjev in kongresnikov, ki prihajajo iz Evrope bore malo slišali. Narod naš bi posebno zanimalo, če bi kak kongresnik povedal kaj o napakah zavezniške vojne uprave v Trstu in Avstriji, o napakah njene propagande z ozirom na Jugoslavijo in Slovenijo posebej. Tam uradni organi včasih nastopijo kot da jih je kdo najel zato, da bodo delali propagando proti Ameriki in za komunizem med Slovenci in ostalimi Jugoslavnimi. V takih kočljivih točkah bi odločna beseda bistrega ameriškega zakonodajalca bila odredilna in bi povrnila v hipu stroške vseh teh parlamentarnih misij.

Vsi za enega, eden za vse

P. Bernard Ambrožič

Oni dan je prinesel dnevnik THE NEW YORK TIMES naslednje poročilo iz južne Italije:

Zgodaj zjutraj danes je Father Francesco Parise klical imena svojih mož na blatni ulici vasic (Punta della Castella v Južni Italiji). Odzvalo se je 180 mož. Nato si je sprednec svoj duhovniški talar in je odvedel može na peš izlet preko pet milj dolge blatne poljane. Father Francesco je nesel svoj kramp, vsak mož njegove čete pa svojega.

Po dveh urah, ko se je ravno danilo, so prišli na cilj. Močle so začeli prekopavati neobdelovano zemljo. Padre si je zdaj za zdaj pogledal zadnjih pet dni neobrito brado in se ponosno oziral na svoje delo. "Črna zemlja je vadi — s skrbjo — pogledoval v daljavo, če bi ne prihajalo kaj nevarnega, na primer — policija..."

Father Francesco in njegovih 180 mož — to so posebne vrste ljudje, osvajevalci tuje zemlje. Na piko so si vzeli devet akrov zemlje, da jo obdelajo zase, toda ta zemlja je last barona Baracca, ki je gospodar 8.000 akrov sveta v južni Kalabriji. Padre Francesco in njegova četa je samo majhen del kmetov, ki so si zadnje čase na ta način prisvojili del tuje zemlje. Po veliki večini je te kmete že pregnala policija, tu pa tam se pa vendar trdovratno drže zemlje, ki so jo ugrabili bogatim posestnikom. Kmetje iz vasi Punta della Castella so med zadnjimi.

Punta D'ella Castella je zmes siromašnih kamenitih bajt, ki se dvigajo tik nad morjem blizu kraja Crotone v provinciji Kalabrija. Cesta, ki spaja to vas z drugo, Calporizutto, osem milj proč, je tako zanič, da jo zmore samo mula in ameriški jeep.

Father Francesco pozna zelo dobro vsako ovco svoje 500 duš broječe črede. Med njimi se je rodil med njimi je odrasel, med njimi deluje kot duhovnik že svojih 42 let. Njihova žalost je njegova, njihovo veselje je njegovo. Samo 300 njegovih faranov je približno stalon zaposlenih. Vsi ostali so takorekoč berači, zaposleni po kakih 40 dni na leto, kadar je kaj sezonskega dela. Zaslужijo po 300 lir za garanje od zgodneja jutra do poznega večera.

Vse okoli vasi, kakor daleč nesejo oči — in dalje — se razteza veleposestvo barona Baracca. Od 8.000 akrov zemlje je samo 2.000 obdelovane. Ostalih 6.000 mora ostati brez obdelovanja, da si gospoda lahko

Za spraševanje vesti, ne za zbijanje strasti, sem prepisal, oziramo preštevila gornje poročilo. To je ena tistih in taktih zgod, ki tisočim in milijonom razvnezmaje kri, da plačajo izven sebe. Nekaterim pa vzbudi vest, da se zamislijo in gredo sami vase.

Kašne so važne misli ob branju takih poročil, sestra, brat? Ali samo grabijo, razpaljene, v smeri proti baronu in skofu in nemočim razmeram v Kalabriji? Ali pa morda vendarle silijo v vajino lastno notranjost in se sprašujejo, če ni morda tudi tam notri, globoko v vaju, kaj drobnih klic, ki se utegnejo nekoč razbohoteti in ustvariti kalabrijske razmere za tega ali onega vajinih bližnjih — prav neposredno v vajini bližini?!

Brez zveze z gornjim poročilom naj sledi drugo, ki ga čitam v NCWC NEWS BULLETINU, najnovejša številka: ČEMU NAJ IMA NCWC POSEBEN PROGRAM ZA DP. STUDENTE?

Pod gornjim naslovom čitam: "Mnogo jih je, ki ne razumejo, zakaj naj bi ameriški katoličani na poseben način poskrbeli za begunske dijake in dijakinje. Ljudje pravijo: Saj je vseeno, če študirajo naprej ali ne. Pa še stipendije zanje zbirate! Koliko ameriških študentov bi bilo veselih, če bi dobili stipendije, pa jih namesto njih dobe — dijaki begunci..."

"V odgovor lahko zapišemo dvoje. Prvo je to, pa tudi najbolj pomembno, da ne pozabimo: Sedanj DP. študentje bodo prihodnji voditelji sveta. Kadar bo Bogu dopadlo, da odgrne znano železno zaveso — kdo bo prevzel vodstvo novih demokracij v onih deželah? Vsekako bo ta vloga pripadla oni današnji mladini, ki se šola v deželah, kjer valda resnica. Prihodnji notranji ministri, finančni ministri, učitelji, profesorji, zdravniki bodo po vsej verjetnosti opravljali veliko delo v svojih domovinah, pa mnogi od njih morajo končati svoje študije — na ameriških katoliških univerzah!

"Drugi: Odlični in odlični mladi ljudje, ki so se tako krepko uprli razdirajoči sili komunizma in med mnogimi žrtvami v tujini nadaljevali šolanje, pač zaslužijo našo pomoč. Nekaj največjih talentov, ki so tako potrebni za prihodnost, skuša nemila usoda zadušiti v begunskih taboriščih širom Evrope. Med njimi so dijaki, ki so dolga leta trpeli vsestransko telesno in duševno pomanjkanje in preganjanje. Ko jih je dosegla osvoboditev, so planili h knjigam, kakor se stradan človek naskoči kos kruha. Naj so bila sredstva za študiranje še tako pomanjkljiva in malenkostna, vse jim je prav prišlo in vtrajali so.

"Sistematično študiranje v begunskih taboriščih je nemogoče. Še samo z vidika fizičnega življenja naletijo ti dijaki na nepremagljive ovire. Hrana je tako slaba, tako malenkostna, da si najbolj resni dijaki ne morejo kaj, da ne bi zaletili samih sebe pri dremanju pri najbolj zanimivih predavanjih.

"THE NATIONAL CATHOLIC EDUCATIONAL ASSOCIATION je te dni predstavila ta dejstva posebnemu odboru v Washingtonu, ki nabira stipendije (scholarships) za DP. študente. Dotični odbor je soglasno odločil, da pojde na delo s podvojenjo odločnostjo, da zbere še več stipendij za DP. dijake. Apeliral bo znova na vse katoliške visokošolske zavode za ponudbo stipendij.

"Ker je bil že dosedanji odziv dosti lep, smemo imeti veliko nado, da bo zelo lepo število DP študentov začelo svoje študije na ameriških katoliških visokih šolah v septembru 1950. Seveda, mi imamo tu samo 220 takih sol, katoliških DP študentov po taboriščih je pa 2.000. Pa vsaj naj-

bolj nadarjenim med njimi utegne biti dano, da bodo dobili stipendije."

Naša LIGA k temu nima drugega reči kot: Hvala Bogu! Sama nima možnosti, da naklanja stipendije zaslužnim in vrednim slovenskim dijakom, eno pa lahko naredi — priporoči jih lahko pri NCWC. In to bo kajpada storila.

JOHN A. GREENE

John A. Greene, izvršujoči podpredsednik The Ohio Telephone Co. in dolgo let eden izmed civilnih voditeljev v Clevelandu, je bil častni gost Union kluba ob priliki 35-letnice njegovega službovanja pri telefonski industriji.

Predsednik Randolph Eide je imel ob tej priliki značilen govor o karieri g. Greene in mu je podaril za spomin krasen emblem.

Mr. Greene je bil že prej mnogokrat odlikovan za njegovo požrtvovalno delo za razne organizacije in za dobrobit mesta.

Pri telefonski družbi je začel delati v Chicagu leta 1914. Leta 1917 se je vpisal k mornarici in služil tekom svetovne vojne do 1919. Tisto leto je prišel v Cleveland, kjer vse od tedaj v službi, kjer je neprestano napredoval do izvršujočega podpredsednika.

Pred Inkvizitorja

(Odlomek iz romana Jutro brez sonca)

Milan je vzel cigareto iz lesene cigaretnice ter jo prižgal. Potem je vstal in začel meriti pisarno z nervoznimi koraki kakor ujeta divja žival. Nazadnje se je ustavil pri visokem oknu, ki se je odpiralo v mirno, tiho stransko ulico ne daleč od ostrja novega mesta. Mladi mož je bil v svojih tridesetih, srednje velik in slok, temne polti in, shuššanega obraza močnih potez in črnih oči, v katerih je tlela žerjavica nespokojnosti in nezadovoljstva. Njegovo visoko, izbočeno čelo je kazila široka brazgotina, ki se je vlekla počesno od leve obrvi do gladko počesanih las nad desnim očesom — spomin na italijansko granato in Osvobodilno vojno. Naključje je hotelo, da je baš tedaj, ko je Milan stal pri oknu in mrko strmel ven na ulico, prikoralaka mimo četa napol odraščalih dečkov v vojaški formaciji, pojoč havdušeno:

Tito, mi smo tvoji, ti si naš vodi nas... Ti-to! Ti-to!

"Prekletstvo!" Mladi mož se je z gnusom na obrazu obrnil od okna. "Kaj delajo z našo mladino!" je vzkliknil pri sebi z grenkobo v duši. "Spreminjajo jo v nemisleče papige, v brazdušne robote, v totalitarske dervise! Tako sta Hitler in Musso!"

V pisarno je vstopil mlad dečko ter prekinil njegove misli. "Milan," mu je sporočil, "stari te hoče videti. Takoj." Milan je fanta odsotno po-

gledal. "Aha", mu je šinilo skozi možgane, "najbrž mi bo ušesa navil!" Nato je skomignil z rameni. "Nu, kar bo pa bo. Navsezadnje je čas, da se pojmi razčistijo. In če že mora nekaj priti, tedaj bolje danes nego jutri."

Milan je prikimal. "Dobro, Pavel." Med vrati se je obrnil k dečku. "Ali je stari sam, Pavle?"

Fant je odkimal. "N-ne. Neki tujec je pri njem — neki človek z obrazom žendarja."

Milan je mehko zažvižgal. "Izgleda, da se kuha zame vroča kaša," je pomislil, čuteč, da se mu je krvni pritisk povečal in da mu je srce zaklopotalo hitreje. "O-o," je dejal na glas. "Hvala, Pavel. Bil sem radoveden."

Časti na mernike

Gospodična Ela: "Oh, kako je lepo biti oficirjeva žena. Koliko časti in slave!" — Gospodična Bela: "Da, in še vojaško godbo pri pogrebu!"

ČE VERJAMETE AL PA NE!

Oče je pisal učiteljici svojega nadebudnega sinčka veliko in hudo pritožbo. Sva veste, kako radi vzamejo očetje vzgojo svojih potomcev v roke, pa samo tisto v šoli, doma jih pa pustijo, da rastejo, kakor bodoč kaktus v puščavi. Pa kaj bi se vtikali v očete, ki so sami svoji gospodarji, naj kar povem, kakšno pritožbo je poslal ta oče učiteljici:

"Cenjena gospodična! Ali bi bili v bodoče tako prijazni in bi dali našemu fantu nekaj lažjo domačo nalogo. Ne pa takšne, kakor ste mu jo dali oni dan. Za domačo nalogo ste mu dali kaj piva, v Cleveland, kjer vse od tedaj v službi, kjer je neprestano napredoval do izvršujočega podpredsednika.

Z sinom sva se vsleda in pokušala izračunati. Pa ni šlo niamor. Otrok se je začel dreti in mi je zažugal, da ne bo šel v šolo, dokler ne reši te domače naloge. Jaz ga dobro poznam in sem vedel, da res ne bi šel, pa še bi zlomil nad njim sto palic. Ubil bi ga lahko, pa še ne bi šel. Ona pravi, da se je vrgel po meni, pa ni res. Kajpak, vsega je stari kriv!

Ni kazalo drugega, da sem šel in kupil sod piva, ki je držal 9 galon. Bogve, da tega ne premorem, ampak kaj sem hotel, da pomagam sinu, ki je tulil, da se je slišalo po celem mestu. Ko sem privlekel tisti sod piva domov, sva začela s sinom nositi skupaj steklenice. Pobrala sva jih v kleti, v podstrežju, v garaži, pa jih še ni bilo dovolj. Šla sva k sosedom in po vsej ulici in prosila steklenice, kot bi bila cunjarja, ki pobirava stare flaše.

In sva začela s sinom točiti pivo iz sode in v steklenice in ko sva izpraznila sod, je bilo 25 steklenic polnih. In tisto je moj sin zapisal kot rešitev za njegovo domačo nalogo. Pet in dvajset, ne več ne manj. Kaj vem, če je bilo prav ali ne, ker se je dosti piva polilo in tudi vse steklenice niso bile enake mere. Ampak natančno 25 sva jih napolnila.

Zato vas prosim, cenjena učiteljica, če boste dali mojemu sinu še kdaj tako domačo nalogo, napravite vsaj tako, da bomo merili lahko z vodo in ne s pivom, ki je drago in jaz ga ne morem venomer kupovati za fantovo domačo nalogo. Malo več preudarnosti bi prosil v šoli, če mi ne boste zamerili. Ostajam z spoštovanjem — Blaz Poklukar."

ZBEGANO GNEZDO

POVEST
CVETA STOJANOVA

Matej je bil potr in je govoril mehanično: "In ti nimaš želja?"

"Imam, pa ne po posesti, po svetu. Take stvari me vznemirjajo, nalagajo trpljenje."

"Potem tudi trpljenja ne poznáš? Saj se mi tolikokrat zdi, da si brezsrčna." Matej jo je pogledal nemirno. "Se nikoli te nisem videl trpeti."

"Zato misliš, da ne trpim, ko ti mojega trpljenja ne vidiš? Saj tudi ne vidiš svoje sreče, ki se smeje iz otrok, iz žene, iz hiše in vrta; kaj ti nisimo dobri, zvesti, vdani in tvoji? Kaj hočeš več?"

"Kaj nimaš vse to ti? Vse to ni moje," jo je Matej pogledal očitačoče.

"Zavedam se, da to ni moje, temveč naše; to je dom, to je družina, to je lastnina, ki pa ne pomeni premoženja, temveč je simbol!"

"Hiša je premoženje," je dejal Matej počasi in trdo.

"Jaz ne čutim premoženja, čutim dom."

"Jaz pa čutim premoženje, ki se nalaga, zakaj jaz tičem v dolgovi, sramotnih dolgovi." Matej je prelomil palčico, ki jo je pobral s tal. Agata je prenehala s kvačkanjem.

"Dolgovi? Zakaj v dolgovi? In zakaj sramotnih?"

"Mislim, da s svojim delom, s svojimi knjigami poravnava te stvari, pa me je prehitelo. In zdaj se ponižujem zaradi tega pred Kržišnikovo, ki me prosi, da plačam, pred drugimi in še pred teboj. Ti mi nočeš nikoli pomagati. Tudi meniče hočem plačati za Franceca, za katero smo poroki zdaj tudi plačniki. To je bilo še pred leti, denar je rabil za študije in zdaj vendar ne bom dovolil, da bo drugi plačevali zanj, ko imam jaz hišo." Umolknil je in čakal. Agata je zbledela v sruču in bolečina ji je zaprla usta. Molčala je.

"Ali mi pomagaš?" jo je Matej v skrbeh vprašal in še dodal: "Potem bi me hodil več h Kržišnikovi."

"Kam pa?"

"Nikamor."

"Dobro," je dejala Agata.

"Ali imaš denar?" je v upanju vprašal Matej.

"Nimam. Saj komaj vzdržim, kar sem si naložila."

"Pa prodajmo hišo in nam denar še ostane," je veselo dejal Matej.

Agata pa ga je pogledala z usmiljenjem: "Na to nikoli ne misli. Če hočeš, vzamem pri svojem šefu predjem in plačam Kržišnikovo. V banki pa uredim, da počakajo na denar od knjige."

"Lepše bi bilo, če mi podpišeš menico in plačam sam vse."

"Ne vem, kaj je lepše; vem le, da zmorem to, kar sem rekla, več ne. Čez dobro leto bo kolavdacija in treba bo plačati."

Agata pa ga je pogledala z usmiljenjem: "Na to nikoli ne misli. Če hočeš, vzamem pri svojem šefu predjem in plačam Kržišnikovo. V banki pa uredim, da počakajo na denar od knjige."

"Lepše bi bilo, če mi podpišeš menico in plačam sam vse."

"Ne vem, kaj je lepše; vem le, da zmorem to, kar sem rekla, več ne. Čez dobro leto bo kolavdacija in treba bo plačati."

Agata pa ga je pogledala z usmiljenjem: "Na to nikoli ne misli. Če hočeš, vzamem pri svojem šefu predjem in plačam Kržišnikovo. V banki pa uredim, da počakajo na denar od knjige."

"Lepše bi bilo, če mi podpišeš menico in plačam sam vse."

"Ne vem, kaj je lepše; vem le, da zmorem to, kar sem rekla, več ne. Čez dobro leto bo kolavdacija in treba bo plačati."

Agata pa ga je pogledala z usmiljenjem: "Na to nikoli ne misli. Če hočeš, vzamem pri svojem šefu predjem in plačam Kržišnikovo. V banki pa uredim, da počakajo na denar od knjige."

"Lepše bi bilo, če mi podpišeš menico in plačam sam vse."

"Ne vem, kaj je lepše; vem le, da zmorem to, kar sem rekla, več ne. Čez dobro leto bo kolavdacija in treba bo plačati."

Agata pa ga je pogledala z usmiljenjem: "Na to nikoli ne misli. Če hočeš, vzamem pri svojem šefu predjem in plačam Kržišnikovo. V banki pa uredim, da počakajo na denar od knjige."

"Lepše bi bilo, če mi podpišeš menico in plačam sam vse."

"Ne vem, kaj je lepše; vem le, da zmorem to, kar sem rekla, več ne. Čez dobro leto bo kolavdacija in treba bo plačati."

Agata pa ga je pogledala z usmiljenjem: "Na to nikoli ne misli. Če hočeš, vzamem pri svojem šefu predjem in plačam Kržišnikovo. V banki pa uredim, da počakajo na denar od knjige."

"Lepše bi bilo, če mi podpišeš menico in plačam sam vse."

"Ne vem, kaj je lepše; vem le, da zmorem to, kar sem rekla, več ne. Čez dobro leto bo kolavdacija in treba bo plačati."

Agata pa ga je pogledala z usmiljenjem: "Na to nikoli ne misli. Če hočeš, vzamem pri svojem šefu predjem in plačam Kržišnikovo. V banki pa uredim, da počakajo na denar od knjige."

"Lepše bi bilo, če mi podpišeš menico in plačam sam vse."

"Ne vem, kaj je lepše; vem le, da zmorem to, kar sem rekla, več ne. Čez dobro leto bo kolavdacija in treba bo plačati."

Agata pa ga je pogledala z usmiljenjem: "Na to nikoli ne misli. Če hočeš, vzamem pri svojem šefu predjem in plačam Kržišnikovo. V banki pa uredim, da počakajo na denar od knjige."

"Lepše bi bilo, če mi podpišeš menico in plačam sam vse."

Škof Rožman deli prvo sv. obhajilo in sv. birmo v Mendozii

Nadaljujemo še poročilo kako je naš prevzvišeni mudil v Mendozii. Spomini na ta visoki obisk so neizbrisni. Upamo, da bodo tudi Slovence širom sveta zanimalo po podrobno popisujemo njegovo bivanje med nami.

Zapisi smo že kako smo se v cerkvi zbrali, da sprejmemo vsi blagoslov prevzvišenega. Bila prekasna služba božja. Ko se je prevzvišeni po službi božji podal na obiske k cerkvenim dostojanstvenikom, pa so se vsi Slovinci naglo podali na svoje domove. Sledil je namreč zanje najsmrenejši trenutek, ki so si obisk Prevzvišenega po posameznih domovih in družinah. Na žalost je bil bivanju Prevzvišenega v Mendozii odmerjen prekratki čas, da bi se bil mogel v polnejši meri odzvati temu vabilu. A vendar je vsaj v glavnem utegnil zadostiti tej iskreni želji naših ljudi, ki so vprav pri teh obiskih s prisrčnimi sprejemi pokazali, kako iskreno ljubijo svojega škofa. Obiski so trajali do 10 zvečer. Na posameznih domovih se je zbralo tudi po več družin iz najbližje sosesčine. Mladi drobiž je povsod nestrpno stopal pred hišo in zvedavo gledal, kdaj in odkod zavijejo avtomobili po cesti proti njim. Vstili so se prisrčni pozdravi, in mnogih krajih so sprejemali otroci Prevzvišenega s pozdravnimi verzji. V vsaki hiši so prilobili ob okusnih oltarčkih nove brezjanske slike ter rožnate vence, da jih je Prevzvišeni blagoslovil. Po končanem obredu je vsakokrat vsem v hiši zbranim delil svoj blagoslov. In vsakokrat se je Prevzvišeni z občudovanja vredno neutrudljivo prisrčnostjo ter prijaznostjo rokoval z domačimi, zbral okoli sebe malčke, se z njimi ljubeznivo razgovarjal, jih povpraševal in jim odgovarjal, bodril in kratkočasil. Le prehitro je minil čas in vsem ni bilo mogoče ustreči z obiskom.

Sv. obhajilo in birma
V nedeljo smo se zopet zbrali v naši cerkvi pri sestrah frančiškankah. Iz vseh krajev provincije, kjer so naši slovenski naseljenci, so za ta dan prihitali skupaj naši ljudje. Povabilo so se odzvali tudi Staroslovenci, mnogo je bilo Hrvatov, v velikem številu so prišli tudi argentinski domačini, ki se tudi sicer ob nedeljah redno zbirajo k naši maši, ker jim zelo ugaja petje, ki ga kar ne morejo dovolj preživljevati.

Ob tridesetih na 10 je v spremstvu prvoobhajancev in birmanov prišel v cerkev Prevzvišeni. Zbor je za to slovesno priliko na izrečno dovoljenje tukajšnjega škofa smel izjemoma na kor, ob prihodu zapel mogočno "Ti si Peter — Skala." Med sveto mašo je bila škofova pridiga. K prvemu svetemu obhajilu je pristopilo 14 dečkov in deklic. Velika množica pa je še bila vernikov, ki je prešla sv. obhajilo iz rok Prevzvišenega. Med mašo je prepeval na koro naš mešan zbor. Po končani maši je Prevzvišeni podelil zakrament sv. birme 16 našim dečkom in deklicam. Hkrati pa je bilo birmanih še okrog 30 deklic domačink, gojenk sester frančiškank.

Po končanih cerkvenih slovesnostih so se prvoobhajanci in birmanci podali s Prevzvišenim v samostansko sprejemnico, kjer jim je bil pripravljen zajtrk. Otroci so zajtrkovali skupno s Prevzvišenim in njegovim

apremstvom. Nadvse prisrčni so bili trenutki, ko se je mudil Prevzvišeni med našimi malčki. Posebna dragocenost so bile za prvoobhajance spominske slike z lastnoročnim škofovim podpisom. Trije fotografi so imeli tu dovolj hvaležnega posla; saj se je Prevzvišeni med mladino najprisrčneje razigral. Opoldne je bil Prevzvišeni s svojim spremstvom in povabljenim zastopstvom gost g. stavbenika Karla Kavke.

Slavnostna akademija
Ob 5 popoldne smo se zopet zbrali; tokrat pa na veličastnem patiju Kolegija San Jose pri bratih maristih. Našemu vabilu se je odzvalo tudi mnogo Staroslovencev, Hrvatov ter prijateljev in znancev — Argentinec iz Mendoze, s katerimi smo v teku enoletnega bivanja navezali kar iskrene odnose. Nekaj je bilo celo med njimi botrov.

Prevzvišenega je ob vohodu pozdravila družina bratov maristov s svojim direktorjem na čelu. Nato smo se vsi podali v kapelo k slovesnim petim litanijam in blagoslovu. Po litanijah je bila v dvorani pod kapelo pozdravna prireditev v počastitev obiska Prevzvišenega msgr. dr. Gregorija Rožmana.

Slovinci v Argentini
NAGLE SMRTI je zapustil svoje drage Jože Božeglav, doma iz Lokve na Krasu. Pri britju ga je zadela kap in je bil na mestu mrtev. Rojaki so ga spremlili k večnemu počitku 30. julija na pokopališče na Cakarito. Pokojnik zapušta tu ženo in 18. let starega sina. Bil je član društva Samopomoč.

DRUŽINSKA SREČA. — G. Pirc Alojzij in njegova gospa Marija sta 19. julija dobila hčerko. Družina Triler Franc in Franca je dobila tudi sinčka, ki so ga krstili za Jožefa; v družini njegovega brata Triler Janeza in Marije pa so pravtako dobili sinčka, ki so mu pa dali pri krstu ime Milan. Naša mendoska skupina je nanje ponosna; saj se nam je doslej v pol leta naše-ga tukajšnjega bivanja rodilo že 10 otrok. V družini Janeza in Vladke Brula so junija meseca dobili hčerkec Vladimir-Marijo; Tominec Jože in Marijana imata hčerko. Rodila se ji-ma je 8. julija; Pri Stanku in Mariji Babnik so pa 9. julija tudi dobili hčerkec. Družina Janeza in Kristine Jelenc je dobila 23. junija težko pričakovano hčerkec, ki so ji pri krstu dali ime Kristina-Marija. V družinah gg. Učakarja Jožeta in Marije so dobili hčerkec. G. Mirotu in ge. Kristini Vodopivčevi se je rodil sinček, ki je pri krstu dobil ime Luis-Francisco. Sinčka sta dobila 14. avgusta tudi g. Zihel Jože in njegova gospa Anica. V družini Franceta in Johane Klemen se je ro-

Dve sobi v najem
V najem se odda dve nepremljeni sobi samski osebi, kopalnicam zaseben vhod. Pokličite UT 1-2586. (248)

Bartender išče delo
Izkušen slovenski bartender, ki ima 15 let skušnje po gostilnah, bi rad dobil delo kot bartender. Pokličite GL 1240. —(246)

Stanovanje iščejo
Iščejo stanovanje 3 sob s kopalnico; najraje v okolici Greenwood ali v Euclidu. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče KE 5199. —(244)

Kadar potrebujete zavarovalnino
proti ognju, viharju, za avtomobile, se lahko in zanesljivo obrnete na obrnete na
L. Petrich — IV 1874
19061 KILDEER AVE.

Vas muči glavobol?
Nahavite si najboljšo tableto proti glavobolu v naši lekarni.
Mandel Drug
15702 Waterloo Road
Cleveland 10, Ohio

Kupujte Victory bonde!

MALI OGLASI

Urar, pozor!
Tisti urar, ki je vzel ure v popravilo pri Grdina Hardware lansko leto, naj jih prinese takoj nazaj, popravljene ali nepopravljene.
John J. Grdina.

Kogar veseli delo!
Iščemo mladega Slovence za čebelarskega pomočnika, s primerne izobrazbo. Mi govorimo slovensko in angleško. Pišite na naslov:
The Evergreen Apiaries,
La Jara, Colorado.
(245)

SEE A **Maytag** FIRST!
Dependable Maytags last for years. Three models—\$124.95 to \$179.95. Liberal trade-in, easy terms. See them today!
Pri nas dobite popust v gotovini!
NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6202 ST. CLAIR AVE.
JOHN SUSNIK

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGREODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.
SUPERIOR BODY & PAINT CO.
6605 ST. CLAIR AVENUE

OBLAK MOVER
Naša specialnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca
JOHN OBLAK
1146 E. 61. St. HE 2730

Najnovejši za Margaret. — Margaret Truman, predsednikova hči, izgleda precej zadovoljna v svojem novem (1950) Ford avtu, katerega so ji dostavili v New York. Miss Truman je pravkar končala svojo pet-tedensko koncertno turo. Enkrat pozneje pa bo še nastopila v Washingtonu in New Yorku.

Prošnja Lige katoliškim društvom

Kmalu se boste člani in članice začele zbirati na decemberske seje. Takrat vas bo več skupaj kot na zgolj mesečnih sejah. Prosimo vas, da bi se ob tisti priliki spomnili LIGE. Saj veste, koliko LIGA dandanes pomeni. Ni vam neznano, kako velike so njene naloge. Stotere prošnje nesrečnih pritiskajo na njeno blagajno. Podprite jo, da bo še mogla dajati iz sebe!

Ne mislimo, da posezite v lastne blagajne. Naj nekdo od navzočih stopi s klobukom ali košarico okoli članov in članic. Naj jim da priliko, da vržejo noter svoj dar. Velik ali majhen, iskreno bo dobrodošel. Tudi če bo samo nikel, povečal bo skupno svoto. Prijatelji LIGE, spomnite se na seji na ta poziv!

Nabrano pošljite glavnemu blagajniku LIGE na znani naslov: Mr. Joseph Zalar, 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Za vsak najmanjši dar že naprej: Bog obilno povrni!
Msgr. J. J. Oman, predsednik,
P. Bernard Ambrožič, tajnik,
Joseph Zalar, blagajnik.

Platno belijo. — Slika nam predstavlja enega izmed delavcev, ki v grinja fino damasensko platno po zeleni travi na Irskem, da se bo na soncu ubelilo. Te vrste platne industrija je posebno razvita v Belfast, kjer izdelujejo iz tega platna fine robce, namizne prte. Te vrste platno je iz mešanice lanenega prediva in volne.

DO YOU GET ENOUGH VITAMINS?
The most best and best your best health you do. If you are in health, we make you to make the following test at our risk.
Get a package of **ONE DAY** (small) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule every day for sixty days. If you are not satisfied your doctor will refund your money. Be sure to get **ONE DAY** (small) Multiple Vitamin Capsules, the "best" that has the treatment.
ONE DAY
MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
MADE LABORATORIES, INC.
SUNNYVALE, CALIFORNIA

(Dalje prihodnjic)

POLOM

POSLOVENIL VLAD, LEVSTIK

Ostavko, ki jo je podal general Wimpffen in jo nato spet umaknil, pooblaščenje, ki ga je dobil od cesarja, da doseže v pruskem glavnem stanu čim najugodnejše pogoje za premagano vojsko, naposled pa sestane vojnege sveta, ki je imel nalogo odločiti, ali ne bi kazalo nadaljevati boja s tem, da branijo trdnjavo. Med tem posvetovanjem, ki se ga je vdeležila dvajsetorica višjih častnikov, in ki se mu je zdelo, da traja celo večnost, je sukunjarnar nad dvajsetkrat prelezal dohodne stopnjice gorindol. In ob četrtna devet je nenadoma videl prihajati po njih generala de Wimpffen, čisto rdečega obraza in napetih oči v spremstvu enega polkovnika in dveh drugih generalov. Skočili so na konje ter odhajali po mostu čez Meuso. To je bila sprejeta in neizogibna predaja.

Pomirjen je Delaherche začutil, da umira gladu, in se sklenil vrniti domov. Kakor hitro pa je bil na prostem, je v neodločnosti oostal pred strašnim gnetežem, ki se je bil napravil. Ceste in trgi so bili tako nabiti, nabasani in prenapolnjeni z ljudmi, s konji in topovi, da se je zdelo, kakor da je ogromen bat siloma pahnil vso to maso v mesto. Dočim so polki, kolikor se jih je umaknilo v dobrem redu, tabirili po nasipih, so raztreseni drobci vseh zborov preplavili mesto, mrgoleča množica, sesedlo, gosto, nepremično valovanje.

Zadaj je Delaherche razumel zapovedujočo nujnost predaje. Na vseh vogalih cest so stali streljivniki tesno drug poleg drugega; da je padla na enega izmed njih le ena sama pruska granata, bi bila povzročila eksplozijo vseh ostalih, in Sedan bi se bil vžgal kakor baklja. In potem, kaj se je dalo napraviti s to peščico jadrnih ljudi, razbitih od trudnosti in gladu, brez nabojev in brez živeža! Samo da posnažijo ceste, bi bili rabili cel dan. Trdnjava sama ni bila opremljena, mesto ni imelo živil. To so bili tudi razlogi, ki so jih zastopali treznejši člani vojnege sveta, ki so si v svoji veliki domoljubni žalosti ohranili trezen pogled na položaj. In najsmelejši častniki, ki so trepetaje vzklikali, da je ni armade, ki bi se mogla vdati tako sramotno, so morali povesiti glavo, ker niso vedeli izvršljivih sredstev, da bi drugo jutro iznova pričeli boj.

Na Turenne-ovem trgu in na Du Rivage se je Delaherche posrečilo, da si je s trudom napravil pot skozi množico. In ko je šel mimo hotela "Pri zlatem križu", se mu je ponudil mrklj pogled na obednico,

herche-u je bilo nekaj hipov obupati. Vsi topovi neke baterije so tičali tukaj kakor zmetani na kup. Sklenil se je vzpeti na lafeto in splezati preko topov ter skakati od koleasa do koleasa, z nevarnostjo, da si polemi noge. Nato so mu konji zapirali pot; sklonil se je in lezel, vdan v neizogibnost, med nogami in pod trebuhu teh bednih živali, napol mrtvi od gladu.

Kjer so generali nemo sedeli okrog prazne mize. Ničesar ni bilo več, niti kruha. General Bourgain-Desfeuilles pa, ki je razgrajal po kuhinji, je moral nekaj najti, kajti umolknil je in je naglo odšel po stopnicah z mastnim papirnim zavitkom v roki. Množica ljudi, ki je s trga skozi šipe gledala to žalostno gostilniško mizo, od stiske pometeno do golega, je bila tako številna, da je moral sukunjnar rabiti komolce, kakor da je zablodil v past. Včasih so ga odrinili nazaj, da je izgubil del pota, ki ga je bil že opravil. V glavni ulici pa je postal zid neprelazen, in Delaherche je bil zadržan na ulici, da sta ti dve oddaljeni poti manj prenapolnjeni. Nesreča pa je hotela, da je stala tam zloglasna hiša, ki jo je oblegala tolpa pijanih vojakov; in v strahu, da ne bi v pretepu česa iztaknil, se je obrnil nazaj. Odslej si je zabil, da prodre do konca glavne ulice; ponekod je lovil ravnotežje na ojesih vozov, drugod je plezal čez kolesnice. Na

Gimnazijskem trgu ga je nesla množica svojih trideset korakov daleč na ramah. Nato je zopet padel, toliko da mu niso zmečkali rebra; rešil se je le s tem, da se je potegnil kvikšu ob železnih palicah neke ograje. Ko je naposled ves moker in raztrgan došel v ulico Maqua, je zaznal, da je od svojega odhoda s podprefektore porabil več nego uro časa za pot, ki sicer niti ni trajala pet minut.

Da zabrani tolпам vdiranje na vrt in v lazaret, je štabni zdravnik Bourche iz previdnosti postavil pri vratih dva vojaka na stražo. Delaherche-u je to bilo v veliko tolažbo, kajti pravkar ga je bila vznemirila misel, da je njegova hiša nemara prepuščena pleni-tvi. Na vrtu mu je ob pogledu na lazaret, ki ga je slabo razsvetljevalo jedva par svetilk, iznova zalendeno srce. Zadel je ob vojaka, ki je bil zaspal na tlaku, ter se spomnil vojne blagajne 7. armadnega zbora, Gilberta, vsa oblečena, se je bila vrvovjak, nedvomno pozabljen od

svojih poveljnikov in strit od tolike trudnosti, da je legel na tla. Sicer pa se je zdelo hiša prazna; pritličje je bilo čisto temno in vrata odprta. Služničad je morala ostati v lazaretu, kajti v kuhinji, kjer se je kadila le majhna, žalostna svetilka, ni niti nikogar. Prižgal je luč in se rahlo vzpel po glavnih stopnicah, da ne zbudi matere in žene, ki jih je bil prosil, da naj ležeta spat po tem dnevu, tako polnem truda in strašnih razburjenj.

Ko pa je stopil v svojo sobo, se je zdrtel. Vojak je ležal zleknen na istem kanapeju, prejšnji dan prespal več ur; razumel je šele ko je spoznal ob prvem okretu še drugega vojaka, na preprogi, zavitega v odejo; bil je Jean, ki ga je videl pred bitko. Obadva sta se zdela kakor strta in mrtva. Ni se mudil dalje; šel je v sosednjo, v ženinovo sobo. Na vogalu mize je gorela svetilka srebrnjaka, vseh oblečena, se je bila vrvovjak, nedvomno pozabljen od

strahu pred kako katastrofo. —V Glacier narodnem parku (Dalje prihodnjé.) je nad 250 raznih jezer.

po najnižjih cenah najvišjo kvaliteto vsakovrstne zlatnine, zelo prikladne

za božična darila

Ure in zapestnice vseh najboljših izdelkov in velika zaloga demantnih prstanov, srebrnine in druge zelo primerne zlatnine za darila.

FRANK CERNE JEWELRY CO.
6412 St. Clair Avenue

GREEN EAGLE STAMPS   ODPRTO VSAK VEČER DO 9 URE

Swing to RCA VICTOR

for "45"

big Hits

big Stars

big Savings!

From RCA Victor's 45 rpm Catalog (over 1500 titles!) come the top names in musical show business to bring you their best hits... on the amazing new 7-inch 45 rpm records. You get "alliveness" of sound that's new on records. You get 10 times more plays from a record—and you SAVE! For example, Mario Lanza's album from "That Midnight Kiss" costs \$4.75 on conventional shellac. Only \$3.35 on 45 rpm—a \$1.40 saving! Bluebird, 46¢! Other hits 65¢! (Plus tax.)

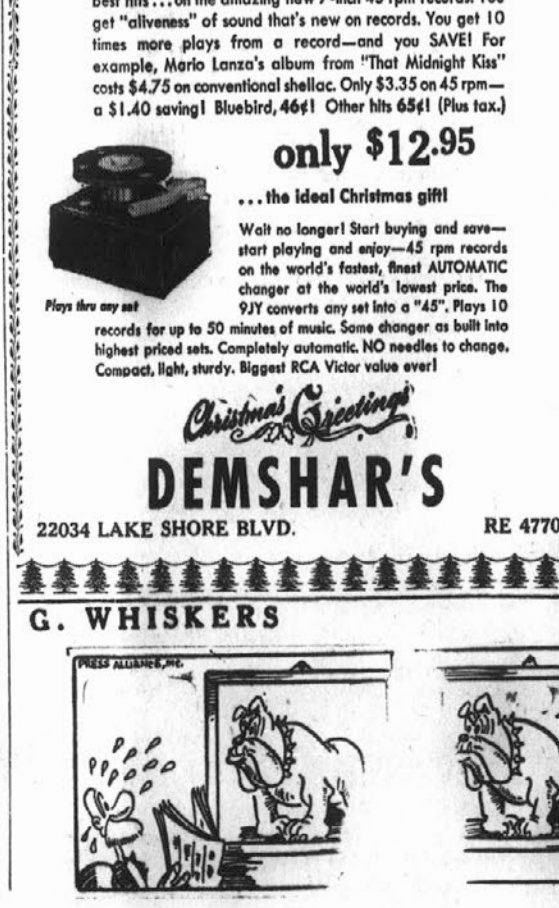
only \$12.95

... the ideal Christmas gift!

Wait no longer! Start buying and save—start playing and enjoy—45 rpm records on the world's fastest, finest AUTOMATIC changer at the world's lowest price. The 9JY converts any set into a "45". Plays 10 records for up to 50 minutes of music. Same changer as built into highest priced sets. Completely automatic. NO needles to change. Compact, light, sturdy. Biggest RCA Victor value ever!

Christmas Special DEMSHAR'S

22034 LAKE SHORE BLVD. RE 4770

Sprejmejo oskrbnika ali oskrbnico

Za polno zaposlitev, mora biti zmožna oseba in zanesljiva, da bo izvrševala splošno čiščenje, prednosti imajo člani organizacije SND.

Osebe, ki se za to zanimajo, morajo poslati svoje prošnje tajniku, Louis I. Supan, 7807 Union Ave., Cleveland 5, Ohio, ne kasneje kot v soboto 17. decembra 1949.

THE SLOVENIAN NATIONAL HOME CO.
NO. 2 (NEWBURGH)
3563 EAST 80th STREET CLEVELAND 5, OHIO

1919 1949

NAZNANILO IN ZAHVALA

Zalostnega ter potrtega srca naznanjamo vsem dragim sorodnikom, prijateljem in znancem, da je preminula ljubljena soproga in hči

Sophia M. Rožič

ROJENA PETRINCIC

ki je previdena z svetimi zakramenti zaspala v Gospodu dne 29. oktobra 1949.

Pokojna je bila rojena v Clevelandu, Ohio, dne 12. maja 1919.

Pogreb se je vršil dne 2. novembra iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek in Sinovi v cerkev sv. Vida. Pogrebno sveto mašo zadušnico je daroval č. g. Rev. Victor N. Tomc. Po sveti maši pa je bilo truplo prepeljano na pokopališče Kalvarijo in ondi položeno k zemeljskemu počitku.

Na tem mestu se v prvi vrsti zahvalimo č. g. Rev. Victor N. Tomcu, ki je pokojnico prevedel z svetimi zakramenti, opravil žalno pogrebno sveto mašo in druge pogrebne molitve, ter truplo pokojne spremil iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek in Sinovi v cerkev sv. Vida ter od tam na pokopališče Kalvarijo. Za vse to njemu prav iskreni Bog plačaj stotero.

Dalje se iskreno zahvalimo vsem, ki so poklonili toliko lepih vencev ob njeni ksti ter ji tako izkazali zadnjo čast.

Enako se iskreno zahvalimo vsem onim, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za mir in pokoj duše pokojne.

Dalje zahvala vsem, ki so dali na dan pogreba svoje automobile povsem brezplačno.

Zahvala društvu sv. Ane št. 4 SDZ za vso pomoč in naklonjenost.

Dalje se zahvalimo vsem tako številnim sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so prišli pokojno kropit in moliti za mir in pokoj njene duše. Prav tako vsem onim, ki so se udeležili pogreba, zlasti sv. maše ter potem pokojno spremili vse do njenega groba.

Zahvala pogrebno zavodu Frank Zakrajšek in Sinovi za tako vzorno vodstvo pogreba ter prvovrstno poslugo, ki so nam jo dali.

Končno se zahvalimo prav vsem, ki so nam kaj na ta ali oni način pomagali, nas bodrili in tolažili.

A Tebi pa, draga soproga in ljubljena hčerka, pa sladke počitek v zemlji ameriški, naj Ti bo lahka gruda. Duši Tvoji blagi pa večni mir, ki ga uživaš v družbi izvoljenih.

Truplo zdaj naj mirno spi, duša v večnosti živi, dokler da trobente glas spet zbudi življenje v nas.

Zalujoči ostali:

STANLEY F. ROŽIČ, soprogo
JOHN in JENNIE PETRINCIC, starši
JENNIE HLABŠE, MARY GERMEK,
STELLA BETTERLEY, JULIJA MEDVED, in
DOROTHY PETRINCIC, sestre

Cleveland, Ohio, 14. decembra 1949.

... the ideal Christmas gift!

Wait no longer! Start buying and save—start playing and enjoy—45 rpm records on the world's fastest, finest AUTOMATIC changer at the world's lowest price. The 9JY converts any set into a "45". Plays 10 records for up to 50 minutes of music. Same changer as built into highest priced sets. Completely automatic. NO needles to change. Compact, light, sturdy. Biggest RCA Victor value ever!

Christmas Special DEMSHAR'S

22034 LAKE SHORE BLVD. RE 4770

